

Palmiry 2023 - pamięć o Akcji AB i pomordowanych adwokatach

W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej wiązanki kwiatów na grobach pomordowanych adwokatów i aplikantów adwokackich w Palmirach złożyli: wiceprezes NRA adw. Bartosz Grohman, adw. Stanisław Estreich - członek Prezydium NRA, a także adw. Henryk Romańczuk, były wicedziekan ORA w Warszawie oraz aplikanci adwokaccy Karolina Wierzbicka i Krzysztof Rzeszowiak. Uroczystość miała miejsce 6 czerwca.

Pomiędzy grudniem 1939 a lipcem 1941 r. funkcjonariusze SS i policji niemieckiej rozstrzelali w Palmirach około 1700 obywateli polskich. Najwięcej ofiar rozstrzelano pomiędzy kwietniem a czerwcem 1940 roku. Właśnie przyjmując czerwiec jako datę końca tych rozstrzeliwań, Prezydium NRA zdecydowało, aby co roku w czerwcu symbolicznie przywołać pamięć o pomordowanych adwokatach.

Wśród ofiar zbrodni palmirskiej było łącznie kilkudziesięciu warszawskich adwokatów, m. in. Ludwik Dyzenhaus, Władysław Działyński-Gintowt, Tadeusz Fabiani, Edmund Grabowski, Czesław Jankowski, Stanisław Jezierski, Józef Krasucki, Juliusz Krężel (aplikant adwokacki), Stanisław Malinowski, Bogumił Marzec, Jerzy Niżałowski, Tadeusz Panek, Józef Starzewski, Waław Tyrchowski, Zbigniew Wróblewski i wielu innych, którzy spoczywają w bezimiennych mogiłach.

Przedstawiciele adwokatury ułożyli wiązanki kwiatów od Naczelnej Rady Adwokackiej, zapalili znicze na poszczególnych grobach i umieszczali na nich pamiątkowe plakietki „Adwokatura Pamięta”.

W ramach planowanej akcji AB - wymordowania elit narodu polskiego - Niemcy przeprowadzili systematyczną akcję mordowania wybitnych obywateli polskich, inteligencji, społeczników i przywódców ruchów niepodległościowych. Zamysłem okupanta było pozbawienie Polaków siły przywódczej do walki o wolność i niepodległość. Prawnicy, a przede wszystkim adwokaci byli oczywistym celem.

Niemcy konsekwentnie wyłapywali swoje ofiary, przewozili do więzienia na Pawiaku, a następnie transportowali do Puszczy Kampinoskiej, w okolice miejscowości Palmiry. Tam, w ostępach leśnych ofiary wyładowywano z ciężarówek, zawiązywano im oczy i prowadzono na rozstrzelanie. Ciała pomordowanych wrzucano do wykopanych uprzednio dołów i zasypywano.

Celem nazistów byli także warszawscy adwokaci. W samym tylko dniu 20 kwietnia 1940 roku w lokalu warszawskiej Izby Adwokackiej zatrzymano 42 adwokatów. Wielu z nich znalazło się później wśród ofiar zbrodni w Palmirach.

Dzięki bezprzykładnej odwadze leśników polskich, którzy z narażeniem życia odznaczali miejsca egzekucji - udało się po wojnie odnaleźć mogiły pomordowanych i złożyć ciała na wspólnym cmentarzu w Palmirach. Wiele mogił pozostaje jednak wciąż nieodkrytych.

Adwokaci złożyli też wiązanek kwiatów od Warszawskiej Izby Adwokackiej na grobie Macieje Rataja - Marszałka Sejmu II RP. Jak co roku, delegacja złożyła także kwiaty na grobie wybitnego olimpijczyka Janusza Kusocińskiego - złotego medalisty Igrzysk w Los Angeles 1932, zarazem późniejszego żołnierza września 1939 i członka ruchu oporu i bezprzykładnego patriotę, którego hitlerowcy pojmali i zamordowali w Palmirach.

Cześć ich pamięci. Adwokatura Polska o nich pamięta.

